

“Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var”.

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 23 aprel 2025-ci il №28 (2937) <https://mod.gov.az> Qiyməti 30 qəpik

1941-1945-ci illərdə İkinci Dünya müharibəsində iştirak etmiş şəxslərə, həlak olmuş və ya sonralar vəfat etmiş döyüşçülərin dul arvadlarına, arxa cəbhədə fədakar əməyinə görə orden və medallarla təltif edilmiş şəxslərə birdəfəlik maddi yardım verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, İkinci Dünya müharibəsində Qələbənin 80-ci il-dönmü ilə əlaqədar **qərara alıram**:

1. 1941-1945-ci illərdə İkinci Dünya müharibəsində iştirak etmiş şəxslərə 2 500,0 (iki min beş yüz) manat məbləğində, İkinci Dünya müharibəsində həlak olmuş və ya sonralar vəfat etmiş döyüşçülərin dul arvadlarına, həmin dövrə arxa cəbhədə fədakar əməyinə görə orden və medallarla təltif edilmiş şəxslərə, İkinci Dünya müharibəsi illərində döyüş cəbhələrinin arxa hüdudları, yaxud döyüşen donanmaların əməliyyat zonaları daxilində ordunun və donanmanın mənafeyi üçün tapşırıqları yerinə yetirmiş xüsusi birləşmələrin işçilərinə, İkinci Dünya müharibəsi dövründə Leningrad şəhərinin müdafiəsinə görə müvafiq medal və döş nişanı ilə təltif edilmiş şəxslərə, habelə Leningrad şəhərinin mühasirəsi iştirakçılarına 1 250,0 (bir min iki yüz əlli) manat məbləğində birdəfəlik maddi yardım verilsin.

2. Bu Sərəncamın 1-ci hissəsinin icrası məqsədilə:

2.1. Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il dövlət bütçəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan 3,2 milyon (üç milyon iki yüz min) manat vəsait ayrılsın;

2.2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 2.1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş vəsaitin Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin xüsusi hesabına köçürülməsini təmin etsin;

2.3. Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi birdəfəlik maddi yardımın bu Sərəncamın 1-ci hissəsində nəzərdə tutulmuş şəxslərə ödənilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham Əliyev

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 21 aprel 2025-ci il

“Hərbi xidmətin müqəddəsliyinin məsuliyyətini yaxşı dərk edirik”

Günün nizam qaydalarına uyğun olaraq, Azərbaycan Ordusunun hissə və bölmələrində keçirilən ictimai-siyasi hazırlıq dörslərində ordumuzun yaranma tarixi və keçdiyi inkişaf yolu, ermənilərin xalqımızın başına getirdiyi müsibətlər, torpaqlarımızın ərazi bütövlüyü və suverenliyi uğrunda gedən döyüş əməliyyatları zamanı igid oğullarımızın göstərdikləri qəhrəmanlıq nümuneleri, eləcə də digər mövzularda səhəbtərə aparılır. Keçirilən məşğələlər əsgərlərimizin döyüş ruhuna və Vətən sevgisine müsbət təsir göstərir.

(Ardı 6-ci səhifədə)

Reportaj

Səni xoş görürük, Azərbaycan əsgəri!..

Hərbi xidmətimin başlanğıcından sənin sənin xidmət etdiyin hərbi hissədə görüşmək istəmişdim, Azərbaycan əsgəri. Əlim əlinde isisinsin deyə, sözün sözümə söykə olsun deye, Vətəne sevgimiz qoşa-laşın deyə. Həmin gün Hərbi And içdiyim günü də xatırlayacaqdım, zabit rütbəsi aldığım günü də, xidmətimin ilk gününü də. Səninlə görüşəndə bu duyguları yenidən yaşayacağımı əminliklə həmin günün işığına tələsirdim. O gün gəldi, Azərbaycan əsgəri! Səninle üz-üzə, göz-gözə dayanacağım anlara tələsirdim...

Hərbi jurnalist olaraq ilk ezamiyətin duyğularını belə yaşayırdım: həyəcan, məsuliyyət, əsgərlərlə

xidmət yerində səhbətləşməyin qürruru. Bunlar yaddaşımızda ömürlük qalacaqdı...

Uğura dan yeri sökülməmiş çıxmışdı. Saat dörd olmamışdı. Bakı hələ yuxuda idi. Küçələr boş, yollar səssiz, hava sərin idi. Duman yolun görünümü çətinləşdirmişdi; sanki təbiət bizim istəyimizi sınacağı çekirdi.

Saatlar keçdikcə şəfəqin ilk işıqları görünmeye başladı. Günəşin qızılı rəngləri dumani yavaş-yavaş dağıdır, qaranlıq çəkilib gedirdi. Yol boyu təbiet mənzərələri gözüümüzü oxşayırıdı. Uca dağlar, dərələr, meşələr, yol kənarında qoyun-uzu otaran çobanlar. Sevgimizin gerçək dünyasına düşmüştük...

(Ardı 3-cü səhifədə)

Leonid Slutski: Kimsə Ermənistən silahlanacağına və Qarabağı geri alacağına ümidi edirə, bunu gözləməsin

Rusiya Dövlət Dumاسının Beynəlxalq əlaqələr komitəsinin sədri, LDPR lideri Leonid Slutski AZƏR-

TAC-a müsahibəsində Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin vəziyyətindən danışıb, Azərbaycan ile Ermənistən arasında sülh yolu ilə nizamlanma barədə fikirlərini açıqlayıb, O, eyni zamanda, Qarabağın mühəribədən sonrakı bərpasında Azərbaycan rəhbərliyinin xidmətlərini qeyd edib, Bakının İkinci Dünya müharibəsinin veteranları ilə bağlı humanitar siyasetini dəyərləndirib.

- Rusiya-Azərbaycan münasibələrinin xüsusiilə də 9 May - Qələbə bayramı ərefəsində həzirki vəziyyətini necə qiymətləndirirsiniz?

- Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinə heç nə ilə xələl getirmək mümkün deyil. Biz tarixi, coğrafi, mədəni baxımdan bir yerde olmağa məhkumuz. Biz bəşər tarixinin ən qanlı müharibəsini birlikdə keçmişik və mayın 9-da böyük Qələbəni birlikdə qeyd edəcəyik.

Ümid edirəm ki, Azərbaycan Prezidenti, qardaşım İlham Heydər oğlu Əliyev həmin gün Moskvada, Qələbə paradında bizimlə olacaq. 80 il çox mürkəkkəb bir tarixdir. Sonuncu veteranlar döyüşünü dəyişir. Biz onları hələ çox gənc, mənim indiki yaşından canvan insanlar kimi xatırlayıraq. Əlbətə ki, faşizm üzərində birge Qələbəmiz namənə vuruşmuş, zəhmət çəkmiş, canlarından keç-

ötən həftə 893,8 hektar ərazi mina və partlamamış hərbi sursatdan təmizlənib

Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyi (ANAMA) işgaldən azad edilmiş ərazilərdə minatəmizləmə fealiyyətinə cəlb olunmuş qurumlar tərefindən aprelin 14-dən 20-dək icra edilən minatəmizləmə əməliyyatlarına dair məlumatı açıqlayıb.

ANAMA-dan AZERTAC-a bildirilib ki, öten həftə Tərtər, Ağdere, Kəlbəcər, Ağdam, Xocalı, Xankəndi, Xocavənd, Laçın, Şuşa, Füzuli, Qubadlı, Cəbrayıl və Zəngilan-da aparılmış minatəmizləmə əməliyyatları zamanı piyada əleyhinə 60, tank əleyhinə 9 mina və 1072 partlamamış hərbi sursat aşkarlanıraq zərərsizləşdirilib.

Öten həftə ərzində 893,8 hektar ərazi mina və partlamamış hərbi sursatdan təmizlənib.

mış azərbaycanlıları da unuda bilər. Bu gün ölkələrimizi və xalqlarımızı birləşdirən çoxlu mühüm infrastruktur layihələri var.

Azərbaycan xalqının dahi oğlu, müasir Azərbaycanın qurucusu Heydər Əlirza oğlu Əliyevi həmisi xatırlamalıq və biz onu hər zaman xatırlayacaqıq. Heydər Əliyev bu gün də əhəmiyyətli olan Baykal-Amur magistralının inşasına, senaye və yüksək texnologiyalar sahələrində bir çox proqramlara, layihələrə böyük töhfə vermişdir. İlham Heydər oğlu dahi atasının vəsiyyətini yerinə yetirərək bu gün Azərbaycan enerji cəhətdən müstəqil dövlətə çevirib.

Azərbaycan bir çox beynəlxalq forumlarının, platformlarının və formatların mərkəzidir. Əlbətə ki, İlham Heydər oğlu dahi atasının əsas vəsiyyətini yerinə yetirib - Qarabağı geri qaytarıb. Bu gün isə Qarabağ sürətlə inkişaf edir. Hər hansı məsələlər ola bilər, lakin bu, ölkələrimizi, xalqlarımızı və prezidentlərimizi ayıra bilməz. Bu gün isə Azərbaycan xalqının şanlı övladlarının bu yaxınlarda göstərdikləri, onların ata və babaşının, ikinci Dünya müharibəsi qəhrəmanlarının fəxr edə bilecekleri şücaeti xatırlayaraq deyirik: "Qarabağ Azərbaycandır!".

(Ardı 2-ci səhifədə)

Müdafiə nazirinin müavinləri Qətərə səfər ediblər

Azərbaycan Respublikasının müdafiə nazirinin müavini - Baş direktor cənab Aqil Qurbanov, müdafiə nazirinin müavini - Hərbi Hava Qüvvələrinin

(HHQ) komandanı general-leytenant Namiq İsləmzadə Qətərdə rəsmi səfərdə olublar.

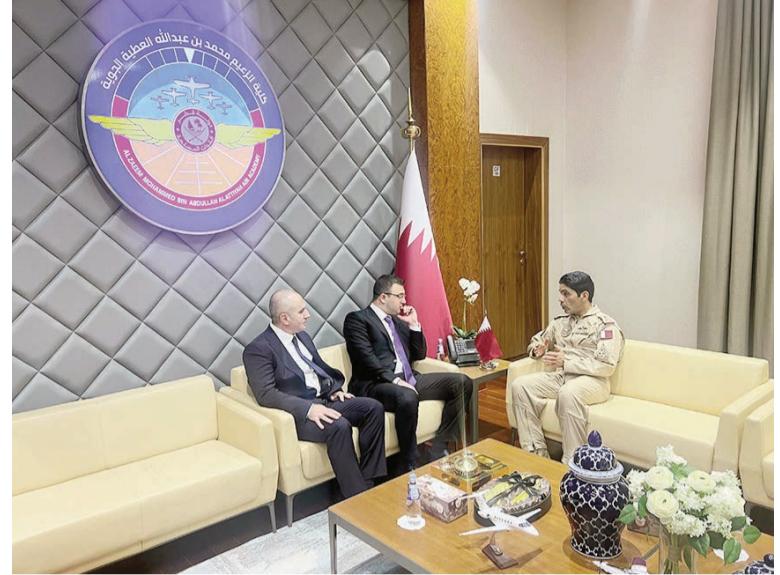
Müdafiə Nazirliyi xəber verir ki, əvvəlcə nümayəndə heyəti

Al Udeid Aviabazasında Qətər Silahlı Qüvvələrinin Hərbi Aviasiya akademiyasını ziyarət edərək burada yaradılmış şərait və tədris prosesi ilə tanış olublar.

Daha sonra Qətər Dövlətinin baş nazirinin müavini və müdafiə işləri üzrə dövlət nəziri Əlahəzər Şeyx Saud bin Əbdülrahman bin Həsən Əltani Qətərdə səfərdə olan Baş direktor cənab A.Qurbanovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Görüş zamanı qarşılıqlı məraq doğuran məsələlərə dair etraflı fikir mübadiləsi aparılıb, hər iki dövlət arasında mövcud olan əməkdaşlığın veziyəti və inkişaf etdirilməsi imkanları müzakirə edilib.

Görüşdə HHQ-nin komandanı general-leytenant N.İsləmzadə, eləcə də hər iki tərefdən bir sıra yüksək rütbeli zabitlər və rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

Daha sonra Qətərin "Barzan Holdings" şirkətində olan

Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin nümayəndə heyətinin holdinqin rəhbərliyi arasında keçirilən görüşdə hərbi texniki sahədə əməkdaşlığın perspektivlərində danışılıb.

Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin 54-cü ildönümü qeyd edilib

Milli Müdafiə Universitetinin (MMU) tabeliyində fəaliyyət göstərən Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin yaranmasının 54-cü ildönümü ilə əlaqədar tədbir keçirilib.

Milli Müdafiə Universiteti xəbər verir ki, əvvəlcə xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin və Cəmşid Naxçıvanskının liseyin ərazisində ucaldılmış büstü önünə gül dəstələri qoyularaq xatirəsinə

kovnik Zakir Həsənovun təbrik məktubunu şəxsi heyətə çatdırıb.

Hərbi liseyin rəisi, Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı polkovnik Anar Mirzəyev MMU rektoru general-major Gündüz Əbdülovun və öz adından şəxsi heyəti təbrik edib.

Tədbirdə çıxış edənlər hərbi liseyin yaradılması, keçidiyi inkişaf yolu, Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə ordumuzun ərazi bütövlüyüümüzün bərpə olunmasında aparıldığı uğurlu döyük əməliyyatlarından, qazanılan tarixi qələbələrdən, bu şanlı qələbələrin qazanılmasında hərbi liseyi

müxtəlif illərdə bitirmiş məzunların göstərdikləri qəhrəmanlıq və şücaət nümunələrindən danışıblar.

Sonra hərbi təhsil müəssisəsində yaradılan təlim-tədris və möisət səraiti ilə bağlı videoçarx təqdim olunub. Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin və hərbi liseyin yaradıcı kollektivin istirakı ilə vətənpərvərliyi tərənnüm edən mahnilər ifa edilib, bədii kompozisiyalar göstərilib.

Sonda kursant və müəllim heyəti tərəfindən ildönümü münasibətə hərbi liseyin ərazisində 54 ədəd ağac əkilib.

dərin hörmət və ehtiram nümayiş etdirilib.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin, eləcə də Azərbaycanın müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü və suverenliyi uğrunda canından keçən şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad olunub. Hərbi orkestrin ifasında Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Liseyin mezunları, şəhid ailələri və ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirak etdiyi tədbirdə İdeoloji İş və Mənəvi-Psixoloji Təminat idarəsinin rəisi polkovnik Elşad Əbilov Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-pol-

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

- Siz bu yaxınlarda Şuşaya səfər etdiniz və münaqişə bitdiğindən sonra regionun necə inkişaf etdiyini gördünüz. Azərbaycanın Qarabağın bərpası və regionda programların həyata keçirilməsi istiqamətində səylərin necə qiymətləndirirsiniz?

- Orada elmtutumlu klasterlər yaradılır, hava limanları tikilir. Qeyd etdiyiniz kimi, mən bu yaxınlarda Şuşada, hemçinin Füzərli hava limanında olurdum. İşgaldən azad edilmiş ərazilərdə hər ay bugünkü və gələcək Azərbaycanın tarixinə əbədi yazılıcalar yeni, infrastruktur baxımından çox müüm tikintilər həyata keçirilir.

- Azərbaycanla Ermənistən arasında sülh müqaviləsinin imzalanmasının perspektivləri barədə nə deyə bilərsiniz? Sizcə, prosesin irə-

Leonid Slutski: Kimsə Ermənistanın silahlanacağına və Qarabağı geri alacağına ümid edirəsə, bunu gözləməsin

liləməsinə nə mane olur və Rusiya hansı rol oynayır?

- İlk növbədə, Ermənistən konstitusiyasından Qarabağa aid olan hissəni çıxarmaq lazımdır. Gündəlikdə bəzi digər məsələlər də var. Sülh müqaviləsi gec-tez imzalanacaq. Təbii ki, daha tez olsa, daha yaxşı olar. Ona görə də bunun yaxın gələcəkdə baş verəməsi üçün əlimizdən gələni edəcəyik. Ləngimək olmaz, Cənubi Qafqaz xalqlarının mənafeyi naminə dinc quruculuq yolu ilə hərəkət etmək lazımdır.

- Ermənistən xarici aktorlar tərəfindən hərbiləşdirilməsinə necə qiymətləndirirsiniz? Silahlıların artırılması nəticəsində Cənubi Qafqazda sabitliyin pozul-

ması riski varmı?

- Kimsə Ermənistənə silahlanacağına və Qarabağı geri alacağına ümid edirəsə, bunu gözləməsin - bu, heç vaxt baş verməyəcək. O, təpədən-dırnağa qədər silahlanşa belə, Azərbaycan, yənə də ondan güclüdür. Öz ambisiyalarını təmin etmək üçün deyil, bu qarşısızlaşmaya son qoymaq və Cənubi Qafqazda yaşayan insanların maraqları namine dinc quruculuq yolu ilə hərəkət etmək lazımdır.

- Məlum olduğu kimi, istər Ümummilli Lider Heydər Əliyevin dövründə, istərsə də indi Azərbaycanda ikinci Dünya məhərabəsi veteranlarına xüsusi diqqət göstərilir, onların xatirələri ehti-

ramla yad olunur. İkinci Dünya məhərabəsi veteranlarına Azərbaycanda çox böyük dövlət dəstəyi göstərilir. Bu dövlət siyasetini necə qiymətləndirirsiniz? Bu, digər ölkələr üçün nümunə ola bilərmi?

- İkinci Dünya məhərabəsi veteranlarına münasibət baxımdan Azərbaycanı etalon hesab etmək olar. Orada hər bir veteran tanınır və ona, onun yaxınlarına, sağlamlığına, ailəsinin rifahına qayğı ilə yanaşılır. Xüsusi vurgulamaq lazımdır ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev hər bir ailəni öz şəxsi diqqət mərkəzində saxlayır, - mən şəxsiyyətim və heç bir kompliment söyleməm, bu, həqiqətən də, belədir.

Çox təessüf ki, indi veteranlar çox az qalib. Rusiya Prezidenti də veteranlara münasibətdə eyni prinsipe riayət edir və bu, dövlət siyasetidir. Bu, ümumiyyətdə bugünkü dövlət siyasetinin və gələcəyimizin qurulmasına mühüm tərkib hissəsidir.

Ümid edirəm ki, qardaşım İlham Heydər oğlu ilə tezliklə görüşəcəyik. O, həqiqətən də, dahi atasının olməz xatirəsinə layiqdir ve doğma ölkəsi - böyük Azərbaycanın mənəfəyi namənən olunmaz kimi görünən problemləri həll etməyə qadirdir. Azərbaycan üçün isə hər il milli iqtisadiyyatın inkişafında, sosial siyasetin gücləndirilməsində və əlbəttə ki, Rusiya ilə qardaşlıq əlaqələrinin möhkəmləndirməsində mühüm nəticələrlə əlamətdardır. Bu əlaqələrə heç vaxt və heç kəs xələl getirə bilməyəcək.

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Xidmet yoldaşlarım söhbət edirdi.

Mən pəncərədən gördükərimi yaddaşımı həkk edirdim, onları təkcə gözlərimlə deyil, həm də ruhumla da hiss edirdim...

Mən saatlardan sonra görüsəcəyim əsgərlərdən soruşaqlarım haqqında düşünürüm. Bu, müsahibə olma yasaqdı, söhbətə başlanğıc olacaqdı. Vətəndən danışacaqdıq, qəhrəmanlıqlardan danışacaqdıq. Soruşaqaqdım ki, tarixi Zəfər qazanmış əsgərlərin davamçısı kimi nə düşünürsünüz? Nə deyəcəklərini təxmin də

edirdim: Onlar Qələbənin əsgəri oldular, Zəfər qazandılar, biz Zəferin əsgəri kimi Azərbaycanın ərazi bütövülüyünü göz bəbəyi kimi qoruyacaqıq, bir daha sərhədlərimiz bu üzüne yad ayağı dəyməyəcək! Bu təxminimin gerçəklilik olacağına zərrəcə şübhəm yoxdu. Sözarası baş leytenant Elçin İmanov nə düşündüyüm soruşdu. Dedim. Gülmüşündü. Bu gözəl təbəssüm mənim düşüncələrimə şərkiyyin təbəssümü imiş, bu duyğuların eynini bir neçə il evvel o da yaşayıbmiş.

Hərbi hissədəydik. Bizi qarşılayan polkovnik-leytenant Anar Əliyev hərbi hissə-hərbi mətbuat münasibətlərinin səmimiyyindən söz açdı, əsgər-

lərin hərbi mətbuata maraqlı olduğunu bildirdi, qəhrəmanlıqlardan, qəhrəmanlardan yazılın məqalələri daha həssaslıqla oxuduqlarını dedi. Kursant olanda biz də belə məqalələrə daha çox maraq göstərdik. Əsgərlərdən biri Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Mübariz İbrahimov xatiratdı, digəri Çingiz Qurbanovu. Onların qəhrəmanlığının oxşarlığının ruhun eyniliyindən irəli gəldiyini dedilər. Onu da dedilər ki, Hərbi Anda, dövlətə, dövlətciliyə sədaqətə xidmet edən Azərbaycan əsgəri Vətənin müqəddəsliyinin sıpəridir...

Zabit A.Əliyev bize hərbi hissənin tarixindən, təlimlərdən, əsgərlərin döyüş ve mənəvi-psixoloji hazırlığından danışdı. Zabitin qürurunu qurumuz bildik...

Azərbaycan əsgərinin döyüş növbəciliyi apardığı posta gedirdik. Kənd yolları getdiçə çətinləşirdi - dağlıq əraziyə yaxınlaşırıldı...

Yolmu uzanırdı, bizmi çatmağa tələsirdik, bilmirdim. Vaxt ötüşmürdü elə bil...

Əsgərlərin əhatəsindəydi. Yol boyu düşüncələrimi silkələyən fikirlərin cazibəsində xoş ovqat yaşınlırdı...

Əsgər Zahid Əliyev dedi ki, Vətən mənim üçün də sadəcə bir coğrafi ərazi deyil. Torpa-

ğın hər zərəsi, ağacların hər budağı, axan suların hər damcısı Vətəndir. Mən də bu torpağı, ağacları, axar suları, ... qorumaq üçün and içmişəm. Ruhumuz bu torpağa bağlılı, ağacları ağac edən, axar su-lara sinesində yer verən torpağımız hər birimizin müqəddəslik ünvanımızdır...

Əsgər Faiq Sadıqov əsgər yoldaşının sözünə qüvvət kimi dedi ki, Vətən nəfəsimizdi, ruhumuzdu, canımızdı! Biz kimliyimizi Vətənin keşiyində durmaqla, bu torpaqları qorumaqla yaşadıq. Himmimizdə deyildiyi kimi, Səndən ötrü can verməyə cümlə hazırlız...

Əsgərin düşüncələri ürəyi-mizi dağa döndərir. Azərbaycan əsgərinin Vətən sevgisinin nəhayətsizliyi döyüş növbəciliyinin göylərinə yayılır...

Hərbi hissəyə çatınca xə-yalen kəlmələşdiyim əsgərlərin düşüncələrini onun mənəvi-psixoloji hazırlığının mani-festi bilirəm!..

Baş leytenant
Əli ABIYEV
"Azərbaycan Ordusu"

Milli Müdafiə Universiteti "Açıq qapı" günü keçirəcək

MİLLİ MÜDAFİƏ
UNİVERSİTETİ

XI sinif buraxılış imtahanından
250 və daha çox bal toplamış
abituriyentlərin nəzərə

Sizi xaricdə təhsil imkanları ilə bağlı
xüsusi görüşə davet edirik!

Heydər Əliyev adına
Hərbi Institut

Naxçıvan Hərbi Kolleci

Geydiyyat
Üçün
səkn et!

Buraxılış imtahanlarında yüksək nəticə göstərmiş abituriyentlər və onların valideynləri üçün aprelin 26-sı saat 11:00-da Milli Müdafiə Universitetinin Heydər Əliyev adına Hərbi Institutunda xaricdə təhsillə bağlı "Açıq qapı" günü keçiriləcək.

Universitetdən AZERTAC-a birləşdirilib ki, tədbir çərçivəsində iştirakçılar xaricdə təhsil imkanları və qəbul prosesi barədə ətraflı məlumat veriləcək. Vətəndaşları maraqlandıran suallarla bağlı Milli Müdafiə Universitetinin "Çağrı mərkəzi" - *0811 (iş günlərində saat 09:00-dan 17:30-dək) və admission@mmu.edu.az elektron poçt ünvanı fəaliyyət göstərir.

Azərbaycanla Somali müdafiə və müdafiə sənayesi sahələrində əməkdaşlıq edəcəklər

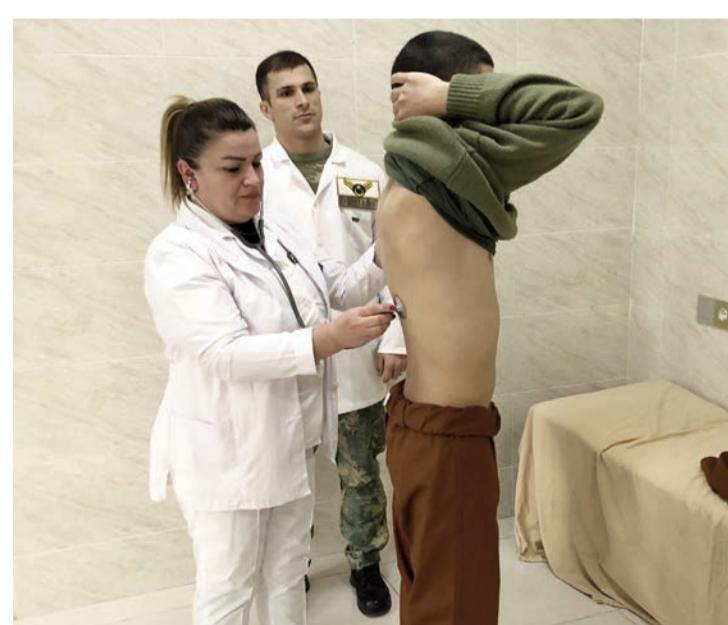
Azərbaycanla Somali müdafiə və müdafiə sənayesi sahələrində əməkdaşlıq edəcəklər.

AZERTAC xəbər verir ki, "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Somali Federativ Respublikası Hökuməti arasında müdafiə və müdafiə sənayesi sahələrində əməkdaşlıq haqqında Saziş" in təsdiq edilməsi barədə qanun layihəsi Milli Məclisin aprelin 22-də keçirilən plenar iclasının gündəliyinə daxil edilib.

Saziş 2025-ci il fevralın 12-də Bakı şəhərində imzalanıb.

Tibb xidməti ikiqat məsuliyyət

Hərbi hissədə tibb məntəqəsində tibb xidməti zabitləri ilə bərabər, mülki həkimlərin də çalışması yenilik deyil. Hərbi hissələrdə mülki şəxslər müxtəlif sahələrdə çalışdıqları kimi, hər zaman tibb sahəsində də çalışıblar. Polkovnik-leytenant Elşən Hüseynovla tibb məntəqəsində olduq.

Hərbi hissənin tibb məntəqəsi nəzərdə tutulmuş tibbi avadanlıqlarla təchiz olunmuşdur. Əsgərlərin müalicəsi və müayinəsi üçün hər bir şəraiti olan yeni tikilmiş məntəqədə təmizlik, səliqə-sahman hökm sürürdü. Zabit Elşən Hüseynov qeyd etdi ki, məntəqədə çalışan həkimlər və tibb işçiləri müraciət edən hərbi qulluqçuları qəbul edir, onların səhhəti ilə bağlı şikayətlərini dinləyib müayinə edirler. Ehtiyac

yarandıqda isə həmin hərbi qulluqçu hospitala göndərilir. Zabit onu da eləv etdi ki, Süreyya Məmmədova öz işində məsuliyyətli həkimləndəndir. Məntəqəyə gələn əsgərləri ətraflı müayinə edir, onların tezliklə müalicə olunub sağlam şəkildə sıra ya qayitmalarını təmin edir. Tibb məntəqəsində Süreyya həkimlə göründü. O, məntəqəyə gələn əsgərləri diqqətlə müayinə edib, onların səhhətində hər han-

Azərbaycan Tibb Universitetini "Müalicə işi" ixtisası üzrə bitirib. Tibb məntəqəsində çalışıb və hərbi hissədə həkimə ehtiyac olduğunu biləndə müraciət edib, müsbət cavab alıb. Elə həmin vaxtdan da burada həkim kimi çalışır. Hərbi hissənin tibb məntəqəsində yaradılan şəraitə görə və komandanlığın ona göstərdiyi etimadi doğruduluğu üçün özünü rahat hiss edir.

Sürəyya həkim dedi ki, tibb məntəqəsində ona da-ha yaxından kömək edən tibb xidməti giziri Təvəkkül İsayevdir. Təvəkkül Azərbaycan Tibb Universitetinin hərbi tibb fakültəsinin nəzdində fəaliyyət göstərən tibb kollecini bitirib. 2018-ci ildən burada xidmet etdiyi deyən feldşer Təvəkkül İsayev xidmətindən, burada çalışıan həkimlərdən razi qaldığını bildirdi. Onun başlıca vəzifəsi həkimlərin verdiyi tapşırıqları, yeni, xəstələri nəzərdə saxlamaq və onların müalicəsinin gedisi təmin etməkdir.

Həkim Süreyya Məmmədova tibb məntəqəsində işini elə təşkil edib ki, həm kollektivin, həm də müraciət edən hərbi qulluqçuların hörmətini qazanıb. Həkim əsgərlərə bir də xəstələnməməyi arzulasa da, bəzən bunun qaćılmaz olduğunu dedi.

Vətənimizin müdafiəsində dayanan cəsur oğulların sağlamlığını keşiyində dayanmaq onun üçün ikiqat məsuliyyətdir.

Bəxtiyar ƏLİYEV
"Azərbaycan Ordusu"

Milli Müdafiə Universitetinin xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinə qəbulun təşviqi aparılıb

Aprelin 21-də Azərbaycan Respublikasının Milli Müdafiə Universitetinin tabeliyində fəaliyyət göstərən hərbi institut, hərbi kolleclər və hərbi li-

seylərin tanıdılması, həmin müəssisələrə qəbulun təşviqi məqsədilə Şərur rayonunda təbligat tədbiri təşkil olunub.

AZORTAC-in bölgə müxbiri

xəber verir ki, maarifləndirici görüşdə Şərur rayon məktəbliləri iştirak ediblər.

Rayon Mədəniyyət Sarayında təşkil olunan tədbirdə

Naxçıvan Hərbi Kollecinin və Təhsil Nazirliyinin əməkdaşları tərəfindən şagirdlərə Milli Müdafiə Universitetinin strukturları, xüsusi təyinatlı təhsil

müəssisələrinə elektron sənəd qəbulunun şərtləri, fakültələr, kursantlar üçün birfəsilə, aylıq ödəmələr, imtiyazlar və digər vacib məsələlər barədə ətraflı məlumatlar verilib, videoçarx izlənilib, suallar cavablandırılıb. Həmçinin hərbi geyimlər və müxtəlif təlim-tədris vasitələri nümayiş etdirilib. Tədbirin əsas məqsədi vətənpərvərlik təbiyəsinin gücləndirilməsi, gənc nəslin hərbi təhsilə marağının artırılması, eləcə də gələcək hərbi kadr ehtiyatının formallaşdırılması istiqamətində maarifləndirici işlərin aparılmasıdır.

Qeyd edək ki, maarifləndirici tədbirlər aprelin 24-dek davam etdiriləcək. Aprelin 26-da isə Naxçıvan Hərbi Kollecində şagirdlər üçün "Açıq qapı" günlərinin təşkili nəzərdə tutulub.

Hərbi intizam, fiziki güc, taktika və döyüş qabiliyyəti

Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin 2025-ci il üçün hazırlıq planına əsasən, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti ilə birgə təşkil edilən növbəti təlim toplanışı "N" hərbi hissəsində uğurla davam etdirilir. Tədbirin əsas məqsədi ehtiyatdan çağırılan hərbi vəzifəlilərin döyüş qabiliyyətinin, fiziki və taktiki hazırlığının artırılması, nəzəri və praktiki bilik və bacarıqlarının yüksəldilməsi, onların müasir döyüş şəraitinə uyğun vərmişləri mənimməsəsidir.

Toplanışa cəlb olunan hərbi vəzifəlilər ilkin mərhələdə şəxsiyyətləri üzrə qeydiyyatdan və tibbi müayinələrdən keçir, hərbi geyim, fərdi qoruyucu vasitələr, eləcə də digər təminat növləri ilə təmin olunurlar. Bu, onların fiziki və mənəvi cəhətdən toplanışa tam hazır vəziyyətdə qoşulmalarına şərait yaradır.

Şübhəsiz ki, nizami ordu olmasa, heç bir döyüş hazırlığından danışmaq olmaz. Ona görə də ordu quruculuğunda daim diqqətdə saxlanılan məqamlardan biri də şəxsi heyətin yüksək hərbi intizama sahib olmasıdır. Hərbi intizam isə sıradan başlayır. Şəxsi heyətin döyüş hazırlığından, gündelik fəaliyyətdən danışdıqda sira hazırlığı məşğələlərini mütləq qeyd etməliyik. Toplanış çərçivəsində keçirilən sira hazırlığı məşğələləri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Hərbi xidmətin ayrılmaz hissəsi olan sira hazırlığı şəxsi heyətin nizam-intizamlı, dəqiq və koordinasiyalı fəaliyyət göstərməsi üçün əsas ba-

olaraq dərslər keçirilir, sırada silahsız və silahlı sira hərəkətləri və yerini, əsgəri salamlaşma qaydalarını, hərbi qulluqçuların düzülüşdən qabaq və sırada vəzifə borclarını, sira hazırlığına olan tələbləri, yuxarı rəislərə yaxınlaşma, həmçinin digər elementlər öyrədilir. Bunlarla yanaşı, sira hazırlığı həm də şəxsi heyəte yüksək intizam aşılayır.

"Atəş hazırlığı" məşğələsi də döyüş hazırlığının mühüm tərkib hissəsidir. Bu mövzunun metodikasına nəzər salsaq görərik ki, nəzəri bilik və bacarıqların praktiki uğurla icrası mütləq və zəruridir. Belə ki, atış tapşırıqlarının dəqiq yerinə yetirilməsi üçün şəxsi heyət mütləq qaydada silah və döyüş sursatını, onun im-

şanalmalı, atış qaydaları, normativlərin yerinə yetirilmə aradıcılığı, çalışma şərtləri və ən əsası təhlükəsizlik qaydaları bir daha öyrədilir. Həmçinin

daha da artırır. Mehə buna görə də müasir ordumuzda fiziki hazırlıq döyüş hazırlığının ayrılmaz tərkib hissəsidir. Şübhəsiz ki, döyüş şəraitində hərbi qulluqçuların fiziki hazırlığı həyatı əhəmiyyət daşıyır. Bu baxımdan, təlim toplanışında fiziki hazırlıq məşğələləri sistemli və mərhələli şəkildə aparılır. Qaçış, turnikdə dartinma, maneələr zolağından keçmə kimi tapşırıqlar vasitesilə hərbi vəzifəlilərin əzəməti, döyümlülüyü və güclü inkişaf etdirilir, eyni zamanda, bu məşğələlər hərbi intizamin möhkəmləndirməsinə də mühüm töhfə verir.

Toplanış müddətində hərbi vəzifəlilərlə psixoloji hazırlıq və təhlükəsizlik qaydalarına dair maarifləndirici söhbətlər de aparılır. Mütəxəssisler tərəfindən keçirilən interaktiv seminarlar vasitəsilə şəxsi heyətə təhlükəsizlik standartları, döyüş etikası və komanda ruhunun önemi izah olunur.

Bu cür təlim toplantıları yalnız ehtiyatdan çağırılmış hərbi vəzifəlilərinin praktiki döyüş qabiliyyətinin artırılması baxımından deyil, ümumilikdə ordumuzun müdafiə gücünün qorunması və mütəmadi olaraq yenilənməsi üçün də mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Təcrübə göstərir ki, bu tipli tədbirlər nəticəsində həm fərdi bacarıqlar, həm də kollektiv fəaliyyət imkanları əhəmiyyətli dərəcədə yüksəlir.

Eltun MƏMMƏDOV
"Azərbaycan Ordusu"

kanlarını və tətbiqi qaydalarını bilməlidir. Məşğələlər zamanı şəxsi heyətə düzgün ni-

şəxsi heyətə müşahidə edərək hədəfləri aşkar etmə, onlara qədər olan məsafəni müyyənləşdirmə, həm fərdi, həm də bölmə tərkibində sərast atış texnikası təkrar etdirilir. Toplanış zamanı da hərbi vəzifəlilər müxtəlif silah növləri ilə praktiki məşğələlərdə iştirak edirlər. Təlimlər zamanı əsas diqqət nişanah seçimi, silahın düzgün tutulması, atış zamanı nəfəs və barmaq nəzarətinə yönəldilir. Eyni zamanda, döyüş şəraitinə uyğun taktiki hərəkətlər - siğınacaqdan istifadə, mövqə dəyişmə, qrup halında irəliləmə - intensiv şəkildə tədris olunur.

Hərbi qulluqçuların fiziki cəhətdən möhkəm, güclü olmaları onların döyüş ruhunu

Bu gün dünyada Azərbaycan Ordusu hərbi gücün, mənəvi qüdrətin, elcə də xalqımızın birliyi ile tanınır. Ordumuzun qüdrəti onun sıralarında xidmət edən cəsur, peşəkar və vətənpərvər hərbi qulluqçularının sayesində daha da güclənir. Onların sırasında elələri də vardır ki, həyatlarını ön cəbhədə, səngərlərdə, sözün əsl mənasında, odun-alovun içində keçirək şanlı tarix yazarılar. Bu tarixi qanları ilə yazan qəhrəman oğullarımızdan biri də şəhid kapitan Aqil Niyaz oğlu Məlikovdur. O, öz ömür yolunu peşəkar zabit kimi Vətənə xidmətə həsr edib. Şəhidimiz torpaqlarımızın azadlığı, müdafiəsi və bütövlüyü uğrunda canını düşünmədən fəda edənlərdən biridir.

Aqil Məlikov 1986-ci il aprelin 6-da Quba rayonunun Alpan kəndində dünyaya gəlib. Uşaqlıq illərindən hərb sahəsinə olan marağının onu indiki Heydər Əliyev adına Hərbi İnstituta yönəldirdi. 2009-cu ildə hərbi təhsil ocağını müvəffəqiyətələ başa vuraraq ordusı sıralarında zabit kimi xid-

Hərbi Anda sadıq olan şəhid zabitimiz

mətə başlayıb.

İcdiyi Hərbi Anda sadıq olan Aqil Azərbaycan Ordusunun hərbi hissələrində müxtəlif vəzifelərdə xidmət yolu keçib. Xidmət etdiyi bölmələrdə nizam-intizami, peşəkarlığı və yüksək təşkilatçılıq qabiliyyəti ilə seçilib.

Kapitan Aqil Məlikov təkcə Azərbaycan Ordusunda keçirilən təlimlərdə deyil, digər beyn-

nəlxalq təlimlərdə də ölkəmizi lətiyinçə təmsil edib. Xidmətini "N" hərbi hissəsində davam etdirən Aqil burada tabor komandirinin müavini vəzifəsinə qədər yüksəlib.

Peşəkarlığını təkcə sülh dövründə deyil, mühərbi şəraitində də sübut edən kapitan Məlikov 2016-ci ilin Aprel döyüslərində, 44 günlük Vətən mühəribəsində də ön sıralarda

olub. Qəhrəman şəhidimiz işgal altında olan torpaqlarımızın Ermənistən silahlı birləşmələrinin işğalından azad olunması, tarixi ədalətin bərpa edilməsi uğrunda gedən döyük əməliyyatlarında iştirak edib. Füzülə rayonunun Qaraxanbəyli kəndi istiqamətində gedən döyükələr zamanı qəhrəmancasına şəhid olaraq ən ali məqama ucalıb.

Kapitan Aqil Məlikovun hə-

bi xidmət dövründə "Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin 90 illiyi (1918-2008)", "Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin 95 illiyi (1918-2013)", "Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi (1918-2018)" Azərbaycan Respublikasının yubiley medalları və "Qüsursuz xidmətə görə" 3-cü dərəcəli medallarla təltif olunub. O, ölümündən sonra Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə "Vətən uğrunda", "Füzülənin azad olunmasına görə", "İgidliyə görə" medalları və "Azərbaycan Bayrağı" ordeni ilə təltif edilib.

Bu gün şəhidimizin vətənpərvərlik ruhunu yaşıdan övladları Xədicə və Süleyman onun bize emanətləridir. Kapitan Aqil Məlikovun həyat və döyükələr yolu zabitlik şərəfinin, igidliyin və fədakarlığın canlı nümunəsidir. Onun əziz xatirəsi ailəsinin, döyükələr yoldaşlarının və bütün qədirbilən xalqımızın yaddaşında əbədi olaraq yaşayacaqdır.

Şəlalə DÜNYAMALIYEVA
"Azərbaycan Ordusu"

Dövlət komitəsinin nümayəndələri "N" hərbi hissəsində olublar

[Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyi ilə Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi arasında imzalanan birgə plana əsasən, milli-mənəvi dəvərlərimizin təbliği və hərbi qulluqçuların maarifləndirilməsi məqsədilə keçirilən tədbirlər davam edir.](#)

2025-ci il üçün birgə tədbirlər planına əsasən, aprelin 21-də komitənin nümayəndələri "N" hərbi hissəsində hərbi qulluqçularla görüşüb, onlarla maarifləndirici səhbətlər aparıblar.

Əvvəlcə Ulu Önder Heydər Əliyevin, Vətənimizin suverenliyi, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhidlik zirvəsinə ucalanların əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edilib, Dövlət Himni səslendirilib.

Tədbir çərçivəsində gənclərin tərbiyəsində islam dininin rolü, milli birliyin möhkəmlənməsində dini həmrəyliyin rolü, hərbi kollektivlərdə qarşılıqlı münasibətlər, yüksək davranış qaydaları, sağlam ehval-ruhiyyənin yaranmasında və formallaşmasında mənəvi dəyərlərin rolü, şəxsi həyətin tolerantlıq ruhunda tərbiyəsi, elcə də digər mövzularda səhbətlər aparılıb, Azərbaycan Ordusunda bu istiqamətdə həyata keçirilən maarifləndirmə tədbirlərinin əhəmiyyəti diqqətə çatdırılıb.

Çıxış edənlər hərbi xidmət zamanı mənəvi hazırlığın, davranış mədəniyyətinin və sağlam psixoloji mühitin əhəmiyyətinə toxunublar. Zərərlər vərdişlərin insan sağlamlığına və hərbi intizam mühitine vurduğu zərərlərdən danışılıb, bu istiqamətdə dövlət səviyyəsində həyata keçirilən tədbirlər etrafı izah edilib. Qeyd olunub ki, ordu daxilində sağlam əxlaqi mühitin formallaşması təkcə intizamı deyil, həm də ümumi döyükələr hazırlığını möhkəmləndirir.

Görüşdə, həmçinin dini radikalizmə qarşı maarifləndirici tədbirlərin mühüm rolunun olduğu xüsusu vurğulanıb. Bildirilib ki, hərbi kollektivlərdə dini biliklərin düzgün təbliği, İslam dininin əsl mahiyyətinin izah olunması xüsusü əhəmiyyət kəsb edir. Eyni zamanda, qeyd edilib ki, dini maarifləndirmə yolu ilə gənc hərbi qulluqçuların düzgün mənəvi dünyagörüşünün formallaşması onların həm vətənpərvərlik hissini, həm də məsuliyyət duygusunu artırır.

Tədbir sonda sual-cavab formatında davam etdirilib və hərbi qulluqçuları maraqlandıran mövzular etrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

"Azərbaycan Ordusu"

Şəhidlik - vətənpərvərlik və fədakarlıq zirvəsi

Zaman ötür, mövsüm-lər dəyişir, günlər ayları, aylar illəri, illər qərinə-ləri və əsrləri əvəz edərək tarixə dönür. Tarix keçmişin izi olaraq yaddaşa hakk olunur. Zaman ötür. Onu nə saxlamaq, nə geri qaytarmaq, nə də qabaqlamaq olur və vaxt keçdikcə xatırəyə dönüşür.

İnsanlar da zaman məfhumü kimi xatirələşir. Xatirələrin tarixləşdirən insanlar da var. Şəhidlər.

Azərbaycan tarix boyu şəhidlərimizin qanı və canı hasına, həmçinin qəhrəman qardaş və bacılarımızın fədakarlığı sayesində öz varlığı qoruyub saxlaya bilib. Belə ki, 20 Yanvar faciəsi, Qarabağ mühəribələri - bütün bu hadisələr Azərbaycan övladı üçün şəhidliyin nə qədər ali bir məqam olduğunu bütün dünyaya bir daha göstərmiş oldu.

Şəhidlik bəşər tarixində ən uca, ən müqəddəs ünvandır. Şəhidlər xalqının azadlığı, Vətənin bütövlüyü, bayraqının ucalığı uğrunda öz canını qurban verən müqəddəs bir varlıqdır. Onlar təkcə tarixi qanı ilə yazanlar deyil, gələcəyi öz fədakarlığı ilə quranlardır.

Vətən sevgisinin ən ali məqamı, vətənpərvərlik nümunəsidir - şəhidlik. Bu ünvana yüksələnlərin əksəriyyəti ömrünün qısa olmasına baxmayaq, əsrlər boyu yaşayacaq əbədiyyət sakınləridir. Ömrü qısa, lakin şərəflər olan minlərlə şəhidimiz qədirbilən xalqımız tərefindən heç zaman unudulmur, onların ruhları daim yüksək ehtiramla yaşayılır. Xalqımızın qürur mənbəyi olan şəhidlərimizlə Azə-

baycan xalqı və ələlxüsəs da, gənc nəsiller fəxr edirlər.

Şəhidlərimiz cismən yanımızda olmasa da, ürəklərdə daim yaşayıır, ölkəmizin müxtəlif nöqtələrində onların müqayisələnməz vətənpərvərliyi və fədakarlığı əbədiləşdirilir. Gənclərimizin təhsil aldığı məktəblər şəhidlərimizin adı ilə bağlıdır, müxtəlif şəhərlərimizin küçələri onların adını daşıyır, o cümlədən şəhidlərimizin şərəfinə memorial komplekslər salınırlar, xatirə lövhələri qoyulur. Sadalanlananlar xalqın, dövlətin öz qəhrəmanına verdiyi dəyerin ən bariz nümunəsidir. Bu xalq yüz illər boyu şəhidler vermiş, yaralanmış, amma sənməmiş xalqdır. Xalq və Vətəni qoruyaşanlar onu sevən övladlardır. Tarixən yerləşdiyimiz coğrafi ərazinin münbit, lakin çətin olmasına baxmayaq, öz varlığını qoruyub saxlaması məhz qəhrəman oğullar sayesinde mümkün olub. Öz ata-babalarından onlara əmanət edilən, müqəddəs varlıq olan Vətəni qorumaq üçün hər an irəli atılmağa hazır olan yüzlərlə Polad, Mübariz, Şükür və adı çəkilməyən qəhrəman övladımız yetişir. Öz sələflərinin adını və şanını lətiyinçə yaşatmaq üçün yaşayan gəncliyimiz bu gün üzərinə düşən məsuliyyəti dərindən dərk

edir və Vətən hüdudlarını gözətəbəyi kimi qoruyur. Qoruyur ki, üçəngli şanlı bayraqımız aid olduğu yüksəklikdə dalğalansın. Dalgalansın ki, Vətən var olsun. Gələcək nəslin qəhrəmanlıq nümunəsi olan şəhidlərimizin adları bu gün xalqın qəlbində yaşayır və gələcəyin memarları olan gənclərimiz o adları ləyaqətlə yaşadırlar.

Uzun həsrətdən sonra doğma torpaqlarımıza qoşuşduq, ərazi bütövlüyüümüz şəhidlərimiz və qəhrəman övladlarımızın fədakarlığı, vətənpərvərliyi sayesində təmin olundu. Dövlət, xalq və ordu birliliyi məfhumlarının vəhdətində yaranan dəmir yumruq düşmənin başını əzdi. Qəhrəmanlarımız Zəfer tariximizi yaza-yaza tarixə qoşusdular. Bu müqəddəs yolda canlarını keçərək şəhidlik zirvəsinə ucalanlar, gələcək nəsil üçün nümunə olacaq ömür, həyat və qəhrəmanlıq yolunu yadigar qoydular. 30 ilə yaxın həsrətində olduğumuz Qarabağımızı azad edərək ərazi bütövlüyüümüz, suverenliyimiz və müstəqilliyimiz uğrunda şəhid olan bütün əzizlərimizin ruhlarını şad etdilər.

Kapitan Fuad CƏFƏROV
"Azərbaycan Ordusu"

1856-ci ildə o, xilasedici dəstələrdən ibarət Qafqaz konvoy eskadriliyasına köçürüdü, 1858-ci ildə isə "şabbsrotmistr" rütbəsi alıb. İmperator qərargahı komandırının 7 mart 1859-cu il tarixli əmri ilə o, xilasedici Qafqaz es-kadronunun 4-cü müsəlman taqımına komandır təyin edilib. 1862-ci ildə "rotmistr" rütbəsinə layiq görüldü.

1862-ci ildə arzusuna uyğun olaraq komandanlığın əmri ilə ordunun süvariləri sıralarına qəbul olunmaqla Qafqaz Ordusuna göndərilib və ona "podpolkovnik" rütbəsi verilib.

Qafqaz Ordusunun Baş Komandanı Knyaz Mixail Nikolayeviçin 1863-cü ildə imzaladığı əmrələ o, Bakı hərbi qubernatorunun sərəncamına göndərilib. 1864-1865-ci illərdə Bakı polis rəisi, Şuşa və Nuxa qəzasının reisi vəzifələrində çalışıb. 1866-ci il aprelin 14-də podpolkovnik Mirzə Hacı bəy Novruzov komandanlığın əmri ilə Qafqaz Süvari Diviziyasının 16-ci Nijni Novqorod Draqun alayına göndərilib. 1866-1871-ci illərdə alay komandirinin döyüş əməliyyatları üzrə köməkçisi, eyni zamanda, alayın 2-ci (1866-1868) və 1-ci (1868-1871) diviziyalarının komandiri olub. 1868-ci ildə "Xidmətdə fərqlənməyə gö-

rə" ən yüksək ordenlə təltif olunub və "polkovnik" rütbəsinə yüksəlib. 1871-1874-cü illərdə 17-ci Severski Draqun Alayının ehtiyat eskadronunun komandiri, 1874-cü il noyabrında isə 15-ci Tver Draqun Alayının komandiri təyin edilib.

1877-1878-ci illərdə o, Rusiya-Türkiyə müharibəsində iştirak edib. Müharibədəki əla döyüş xidmətlərinə görə 1878-ci ildə ona "general-major" rütbəsi verilib. 1879-cu ildə 3-cü Qafqaz süvari di-

viziyasının 1-ci briqadasının komandiri təyin edilib. Həmin il mayın 15-də Əlahəzərət İmператор Böyük Hersoq Nikolay Nikolayeviçin 15-ci Tver Draqun Alayına keçirilib. 1883-cü ildən 3-cü Qafqaz süvari diviziyası 2-ci Qafqaz kazak diviziyası adlandırılıb. General-major Novruzov 2-ci Qafqaz kazak diviziyasının 1-ci briqadasının komandiri təyin edilib. 1893-cü ildə Əlahəzərət Qafqaz Hərbi Dairesinin qoşunlarında xidmətə təyin olunub. Həmin il zabit rüt-

bələrində qüsursuz xidmətə görə fərqlənmə nişanı ilə təltif edilib.

1896-ci ildə ona "general-leytenant" rütbəsi verilib. 1899-cu ildə təqaüdə çıxbıv və Tiflisdə yaşayıb.

Orduda nümunəvi xidmət edən Mirzə Hacı bəy Novruzova imperianın kavaler ordnları məhz döyüslərdə göstərdiyi igidliklərə görə verilib. O, üçüncü dərəcəli "Müqəddəs Stanislav" (1856), üçüncü dərəcəli "Müqəddəs Anna" (1860), ikinci dərəcəli

"Müqəddəs Anna" (1873), qılınc və bantla birgə "Müqəddəs Vladimir" (1877), qılınc qılıncla birgə "İgidliyə görə" (1878), qılıncla birgə üçüncü dərəcəli "Müqəddəs Vladimir" ordeninə, 1878-ci ildə isə çar II Aleksandrın şəxsi təşəkkürünə, birinci dərəcəli "Müqəddəs Stanislav" (1882), birinci dərəcəli "Müqəddəs Anna" (1886), ikinci dərəcəli "Müqəddəs Vladimir" (1891) ordenlərinə layiq görüldü. 1893-cü ildə uzun illər orduda nümunəvi xidmətinə görə ferqlənmə döş nişanı ilə təltif olunub. Həmçinin Mirzə Hacı bəy Novruzova 1871-ci ildə ali komandirlərə məxsus Almanyanın qılıncla birgə "Xaç ordeni" verilib.

Mirzə Hacı bəyin iki oğlu olub - Teymur bəy və Hidayət bəy. Teymur bəy də hərbi olub. O, 1918-1920-ci illərdə Azərbaycan Milli Ordusunda "general-major" rütbəsinə yüksəlib.

Mirzə Hacı bəy Novruzov 14 fevral 1902-ci ildə vəfat edib. Tiflisdəki müsəlman qəbiristanlığında dəfn edilib.

"Azərbaycan Ordusu"

Görkəmlı şəxsiyyətlər

General-leytenant Mirzə Hacı bəy Novruzov

Mirzə Hacı bəy Əli bəy oğlu Novruzov
1832-ci ildə Yelizavetpol qəzasının Qovlar kəndində (indiki Tovuz rayonu Qovlar şəhəri) anadan olub. Zadəgan nəslindən olduğuna görə o, Peterburqdakı Paj hərbi korpusunda təhsil alıb. 1849-cu ildə ona "praporşik", 1852-ci ildə isə "kornet"
rütbəsi verilib və Əlahəzərət İmperatorun konvoyunun Müsəlman Komandanlığına göndərilib. 1854-cü ildə isə "poruçik"
rütbəsi alıb.

Ictimai-siyasi hazırlıq

"Hərbi xidmətin müqəddəsliyinin məsuliyyətini yaxşı dərk edirik"

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Görülən məqsədönlü işlərin nəticəsidir ki, qalib ordumuzun sıralarında xidmət edən Azərbaycan əsgəri Müzəffər Ali Baş Komandanına, xalqına, mənəvi dəyerlərinə sadıq, qorxmaz və cəsuri əsgər olaraq Vətənə övladlıq borcunu layiqincə yerinə yetirir. "N" hərbi hissəsində yüksək tərtibatla hazırlanmış və müasir avadanlıqlarla təmin olunmuş sıni fotağı Azərbaycan Ordusunun inkişaf tarixinin mərhələlərini, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin əsgərlərlə görüşlərini, 44 günlük Vətən mühərbi və digər döyüş əməliyyatlarında qazanılan tərxiyi qələbəni, Hərbi Andi və Dövlət Himnini eks etdirən maraqlı eksponatlar əsgərlərin mənəvi-psixoloji hazırlığının və döyüş ruhunun artırılmasında, vətənpərvərlik hissini yüksəldilməsində mühüm rol oynayır.

Vətən qoruyucularımız sinif otağında ictimai-siyasi hazırlıq məşğələsində idilər. Məşğələ-

nin rəhbəri leytenant Qiyyas Aliyev dedi ki, ictimai-siyasi hazırlıq dərsleri şəxsi heyətə vaxtı-vaxtında keçirilir. "Ordumuzun gücü döyüş hazırlığı ilə mənəvi-psixoloji hazırlığın vəhdətidir. İctimai-siyasi hazırlıq məşğələlərinin səmərəli təşkil və keçirilməsi rəhbərlik tərəfindən daim diqqət mərkəzində saxlanılır. Bu baxımdan, müdafiə nazirinin təsdiq etdiyi plana uyğun olaraq şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığının daha da yüksəldilməsi istiqamətində müvafiq təşkilərlər yerinə yetirilir, təsdiq edilmiş mövzular üzrə dərsler keçirilir, əsgərlərə milli-mənəvi dəyərlərimizə daha six bağlılıq aşilanır. Hərbi qulluqçularımızın möhkəm nizam-intizama, komandirlərinə inam və digər müsbət keyfiyyətlərə malik olmasına ictimai-siyasi hazırlıq dərslerinin rolu böyükdür", - deyə zabit bildirdi.

Əsgərlərimizə mövzü ilə bağlı bir neçə sual ünvanlaşdırıb, onların fikirlərini öyrəndik. Bakı şəhərindən hərbi xidmətə çağırılan əsgər Elvin Yaradanguleyev suallarımıza səlis və dəqiq cavab verdi: "Hərbi xidmət bizə bir çox müsbət

keyfiyyətlər asılıyır. Komandirlərimizin təcrübələrindən yararlanır, onlardan lazımi biliklər öyrənir, həmçinin, ictimai-siyasi hazırlıq dərslerində hərbi biliklərimizi, dünyagörüşümüzü də artırırıq. Digər məşğələlər kimi, bu dərsdə də həvəsle iştirak edir, qrup rəhbərimizin danişdiqlərini diqqətlə dinleyir, fərqli mövzularda yeni-yeni məlumatlar əldə edirik".

Əsgər Məhəmməd Şirbağrov əslən Yardımlı rayonundandır. Hərbi qulluqçumuz dedi ki, hər dəfə məşğələyə başlamazdan əvvəl qrup rəhbəri vəzifə borcumuzu soruşur. "Dərsin sonunda keçirilən mövzü haqqında sual-cavab edərək qiymətləndirmə aparır. Keçirilən bütün dərslerə yaxşı mənimseməyə səy göstəririk. Hərbi xidmətin müqəddəsliyinin məsuliyyətini yaxşı dərk edir, vəzifələrimizin öhdəsinə layiqince gəlməyə və komandirlərimizin biziə olan etimadını doğrultmağa çalışırıq".

Əsgər Murad Əliyev Vətən sevgisinin mənəvi zənginlik olduğunu qeyd etdi. "Ana Vətənimizin müdafiəsində dayanan hərbi qulluqçular olaraq hər birimizin üzərinə düşən əsas vəzifə şəhidlərimizin canı, qanı bahasına təmin olunan ərazi bütövülüyümüzü qorumaq, onu gələcək nəsillərə ötürməkdir. Bu gün ordu sıralarında xidmət edən əsgər olaraq, komandirlərimizə minnətdaram ki, bizim doğma Vətənimizə layıqli əsgər, əsl vətəndaş kimi formalaşmağımızda əllerindən gələni əsirgəmirlər".

Baş leytenant
Elçin İMANOV
"Azərbaycan Ordusu"

Nümunəvi xidmət

O, sürücü kimi həmişə örnəkdir

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu cavus Camal Həsənov peşəkar sürücülər-dəndir. 15 ildən artıqdır ki, o, ordu sıralarında sürücü vəzifəsində xidmət edir. Zabit Nurməmməd Hacıyev dedi ki, cavus C.Həsənov sürücü kimi üzərinə düzən bütün tapşırıqları vaxtında, dəqiq yerinə yetirməklə komandirlərin rəğbətini və hörmətini qazanıb.

Camal həm də ikinci Qarabağ mühərbi iştirakçısıdır. O, mühərbi vaxtı idarə etdiyi avtomobilə döyüş bölgəsinə sursat, ərzaq və digər təminatları vaxtında çatdırıb. Onun müəyyən edilmiş vaxtda təyin olunmuş məntəqədə olmasının şəxsi heyətin döyüş qabiliyyətinin artmasına səbəb olub.

Cavuş C.Həsənov Lənkəran rayonunun Liman şəhərində anadan olub. Avtomobili idarə etməyə həvəsi onda hələ kiçik yaşlardan meydana gəlib. Hərbi xidmətə gəlməmişdən əvvəl bir müddət avtomobil təmir sexində usta yanında şagird çalışıb. Sürücülük peşəsinin ilk sirlərini də orada mənimseyib. Hərbi xidmət dövründə isə təcrübəli sürücü-mexaniklərdən bu peşənin incəliklərini öyrəndiyini dedi.

Sürücü ilə avtomobil parkında görüşdüm. Camal ona təhkim edilmiş avtomobile texniki qulluq göstərirdi. O, dedi ki, müntəzəm olaraq həm idarə etdiyi avtomobile, həm də onun xidmət etdiyi bölmədə olan digər texnikaların sazlığına məsuliyyət daşıyır. O, təbəliyində olan sürücülərə də texnikalarla bağlı gərəkli təlimatlar verir, istifadədə olan avtomobilləri texniki cəhətdən daim işlək vəziyyətdə saxlamaqın vacibliyini onların diqqətinə çatdırır.

Cavuş C.Həsənov bu gün də sürücü kimi xidmətini məsuliyyətlə yerinə yetirir.

Bəxtiyar ƏLİYEV
"Azərbaycan Ordusu"

Hərbi qulluqcular tarixi yerləri ziyarət ediblər

18 Aprel - Beynəlxalq Abidələr və Tarixi Yerlər Günü münasibətilə "Xidmət etdiyimiz bölgəni tanıyaq" layihəsi çərçivəsində Hərbi Hava Qüvvələrinin "N" hərbi hissəsinin hərbi qulluqcuları tarixi yerləri ziyarət ediblər.

Ziyarət çərçivəsində hərbi qulluqcular Nizami Gəncəvi adına Gəncə Dövlət Tarix-Diyarşunaslıq Muzeyi, Gəncəcay çayı üzərində yerləşən tarixi körpü, Heydər Əliyev Mərkəzində, Lüteran kilsəsi və Viktor Klavinin ev muzeyində olublar.

Hərbi qulluqcular qədim tariximiz, xalqımızın zəngin mədəni irsi, milli adət-ənənələri, in-

cəsənət abidələri, həmçinin Heydər Əliyev Mərkəzində Ulu Öndərin həyat və fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərini eks etdirən ekspanotlarla tanış olub, mərkəz haqqında geniş məlumat da əldə ediblər.

"Azərbaycan Ordusu"

Maraq dünyamız

Nazka xətləri

Nazka xətləri - Peru-nun Nazka çölündə yerləşən qədim yer cizgileridir. Bu xətlər müxtəlif heyvan və geometrik formaları təsvir edir və yalnız hava vasitələrindən görüle bilər. Nazka xətlərinin yaradılma məqsədi və metodları hələ də çoxları üçün bir müəmmə olaraq qalır. Nazka xətləri qədim insanların mühəndislik və rəssamlıq bacarıqlarının möhtəşəm nümunəsidir. Bu xətlərin nece və

niyə yaradıldığı qədim Perunun mədəniyyəti və cəmiyyəti

haqqında yeni suallar doğurur. Bəzi araşdırıcılar bu xətlərin

dini mərasimlər və ya astronomik müşahidələr üçün istifadə edildiyini göstərir.

"Azərbaycan Ordusu"

İdmən

Bakıda bədii gimnastika üzrə Dünya Kubokuna yekun vurulub

Bakıda keçirilən bədii gimnastika üzrə Dünya Kubokuna yekun vurulub.

Milli Gimnastika Arenasında təşkil edilən turnirin son günündə fərdi və qrup hərəkətləri üzrə komandalar arasında mükafatçılar məlumat olub.

Onlar ayrı-ayrı aletlər üzrə bacarıqlarını nümayiş etdiriblər.

Həmçinin ənənəyə uyğun olaraq, kubokda ən çox icra xalını toplamış gimnast və qrup komandasına "AGF Trophy" kuboku təqdim olunub.

Otuz doqquz ölkədən gimnastların iştirak etdiyi yarışlar 3 gün davam edib.

Çimərlik voleybolu üzrə Azərbaycan yığmaları Türkiyədə təlim-məşq toplantışı keçəcəklər

Çimərlik voleybolu üzrə qadınlardan və kişilərdən ibarət Azərbaycan milli komandaları Türkiyədə təlim-məşq toplantışı keçəcəklər.

Onlar bu məqsədlə Antalya şəhərinə yola düşübələr.

Komandalar aprelin 21-28-də təşkil olunacaq təlim-məşq toplantışı çərçivəsində həmin ölkədə keçiriləcək "Boardee Cup" turnirində də güclərini sınayacaqlar.

Avropa çempionu olmuş Azərbaycan akrobati Lüksemburqda xüsusi mükafata layiq görülüb

Azərbaycan akrobati Ağasif Rəhimov Lüksemburqda keçirilmiş Avropa çempionatında xüsusi mükafata layiq görülüb.

Raziye Seyidli ilə qarışq cütlük programında fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxmış idmançıya "Shooting star" mükafatı təqdim olunub.

O, tempə hərəkətlərin icrasında fərqlənib.

Qeyd edək ki, milli komanda yarışları 1-i qızıl, 4-ü gümüş, 3-ü bürünc olmaqla, 8 medalla başa vurub. Kişi cütlüyüdə Murad Refiyev və Daniel Abbasov gümüş (çoxnövçülük, balans, temp hərəkətləri), Seymour Cəfərov, Abdulla Əli-Məşayxi, Riad Səfərov və Rəsul Seyidlidən ibarət kişi qrupu gümüş (temp) və bürünc (balans) medallara sahib çıxıblar. Zəhra Rəşidova, Nəzrin Zeyniyeva, Anahita Bəşirli ilə Diana Məmmədova, Safiya Babayeva və Firuze Qasızmədən ibarət qadın qrupları isə üçüncü yerləri tutublar.

Bununla Azərbaycanın akrobatika gimnastikası tarixində ilk dəfə olaraq qadın və kişi qrupu Avropa çempionatında fəxri kürsüyə qalxbı.

AZƏRTAC-in materialları əsasında

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

ABŞ Yaponiyaya daha iki strateji bombardmançı təyyarə göndərib

Amerikanın daha bir cüt "B-1B Lancer" strateji bombardmançı təyyarəsi Yaponiyanın Honshu adasının şimalındakı Misawa aviabazasına gəlib. Burada artıq ötən heftənin əvvəlində iki belə təyyarə yerləşdirilib.

Bu barədə "Newsweek" nəşri məlumat yayıb.

ABŞ Sakit Okean Komandanlığı bildirib ki, məqsəd Hind-Sakit Okean regionunda sabitliyi artırmaq üçün strateji çəkindirmə missiyalarını həyata keçirməkdir.

Yaponiyaya gəlməzdən əvvəl Amerikanın B-1B strateji bombardmançı təyyarələrinin ilk cütü Cənubi Koreya Hərbi Hava Qüvvələri ilə birgə təlimlər keçirib.

Cənubi Koreya KXDR-lə sərhəd yaxınlığında gecə təlimləri keçirib

Cənubi Koreya hərbçiləri Kanvondo əyalətinin sərhədində Koson bələdiyyesinin ərazisində artilleriya atəsi hazırlığı ilə bağlı gecə təlimləri keçirib.

Yonhap agentliyi xəber verir ki, təlimlər düşmənin istenilən təxribatına operativ reaksiya vermək üçün döyüş hazırlığını artırmaq məqsədi daşıyır.

Ümumilikdə 300-ə yaxın hərbçinin iştirak etdiyi təlimlərə 40-a yaxın texnika, o cümlədən K9A1 özüyeriyən haubitsalar, "Chunmoo" reaktiv yayılım atəsi sistemləri, həmçinin eks-batareyə radarları və pilotsuz uçuş aparatları cəlb olunub.

Qeyd edək ki, Koreya Respublikası ötən ilin iyulundan bəri ilk dəfə olaraq Şimal sərhəd xətti yaxınlığında dəniz bufer zonasında təlimlər həyata keçirib.

Polşa nüvə silahına sahib olmaq istəyir

"Polşa Fransanın "nüvə çətiri" vasitəsilə potential Rusiya təhlükəsindən müdafiə olunmalı və ABŞ-ın nüvə silahlarına çıxış yolu axtarmalıdır".

Polşa Prezidenti Anjey Duda bunu "Bloomberg" agentliyine müsahibəsində deyib.

Onun sözlərinə görə, bu yollar ziddiyyətli deyil və Varsava onlardan hər ikisini qəbul edə bilər. Dövlət başçısı, həmçinin qeyd edib ki, NATO-nun

rolu Rusyanın "aqressiv davranışına" qarşı durmaqdır.

Qeyd edək ki, "Nüvə Silahlarının Yayılmaması haqqında Müqavilə" imzalayan ölkələrdən biri olan Polşa belə silahları əldə etməmək barədə üzərinə öhdəlik götürüb.

Rusiya Xarici Kəşfiyyat Xidmətinin rəhbəri Sergey Narışkinin NATO-nun itti-faş dövlətinə (Rusiya və Belarus) hücumu zamanı ilk olaraq Polşa və Baltıkyanı ölkələrin zərər çəkəcəyi ilə bağlı sözlərinə cavab verən Polşa Prezidenti Anjey Duda NATO-nun heç vaxt heç kimə hücum etmədiyini və yalnız müdafiə alayınsı olduğunu vurğulayıb.

AZƏRTAC-in materialları əsasında

Redaktor

mayor
Ceyhun CƏFƏRLİ

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublar şöbəsi: (012) 510-64-28.

Ünvanımız

Bakı şəhəri, Yasamal rayonu,
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şərq" hərbi şəhərciyi

Qəzeti hesabı

Nərimanov Rayon Xəzənedarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

"Azərbaycan Ordusu" qozeti kompüter mərkəzində

sehifələnərək həftədə iki dofa (III və VI günlər)
Müdafiə Nazirliyinin Hərbi Nöşriyatının mətbəəsində¹
hərbi diapozitivlərden cap olunur. Təqdim edilən
əlyazmalara rəy verilmir, müəllifə qaytarılmır.
Qozeti Müdafiə Nazirliyinin rəsmi internet
sehifəsindən (www.mod.gov.az) oxuya bilərsiniz.

Növbətçi

Bəxtiyar ƏLİYEV

Lisenziya № 361

Sifariş № 156
Nüsxə 3663